

Demonstracije v Zagrebu. - Jugoslavija po novi razdelitvi.

ITALIJANSKO SODIŠČE OBSODILO SLOVENCA NA SMRT. — OSTRE PROTIITALIJANSKE DEMONSTRACIJE V JUGOSLAVIJI. — POLICIJA BREZUSPEŠNO RAZGANJALA DEMONSTRANTE. — GLEDALIŠČA ZAPRTA.

Zagreb, Jugoslavija. — V vihar je izbruhnilo stopnjevanje naraščajoče ogorčenje v Jugoslaviji, ko je v sredo dospela vest, da je italijansko sodišče v Pulju obsodilo na smrt enega Slovenca, tri druge pa na 30 let ječe. Grozeče demonstracije proti Italiji so se razvile v vseh jugoslovanskih večjih mestih, v prvi vrsti pa v Zagrebu. Brez vsakega poziva, gnani pa lastnem nagibu, so se zbrale velike množice zagrebških meščanov, katerim so se pridružili tudi slovenski dijak, ki študirajo na tukajšnjem vseučilišču, in razvil se je mogočen pohod po ulicah osrednjega dela mesta. "Dol za Italijo", "Smrt Mussoliniju", "Pogin fašistom" in podobni, mnogokrat pa še ostrejši klici so se razločili med kričanjem razjarjenih demonstrantov.

Na zahtevo množice se je odpravila predstava v Narodnem gledališču, ki je bilo tisti dan zaprto. Demonstranti so zahtevali tudi od lastnikov kino gledališč, da za tisti dan v znak protesta prenehajo s predstavami, ter jim zagrozili, da jim gledališča razbijejo, ako se ne bodo po ukazu ravnali. Iz strahu so se jim lastniki pokorili.

Ogorčenje proti Italiji je bilo tako močno, da demonstracije niti za hip niso prenehale, ko je policija aretirala 47 oseb. Prisiljena je bila nato policija, da je potegnila sablje in tako razganjala množice, a tudi to ni dosti pomagalo.

Od italijanskega sodišča na smrt obsojeni Slovenec je Vladimir Gortan. Obdolžen je, da je skupno s svojim bratom in dvema tovarišema pri zadnjih volitvah v juniju streljal na fašiste, in enega ubil. Pred sodiščem so obdolženi svoje dejanje brez obotavljanja priznali, in poleg tega pa tudi izjavili, da je skrajni čas, da se tudi Mussolinija odstrani. In ta zadnja izjava je bila za nje najbolj usodopolna. — Na smrt obsojenega so v četrtek po prekom sodu ustrelili.

IZ SLAVE NA BERAŠKO PALICO

Bonn, Nemčija. — Zopet je ugasnila ena izmed svetlih luči, ki so nekdanj krasile razkošno nemško cesarsko hišo. Princinja Victoria, sestra bivšega cesarja, je postala beračica. Vse njeno premoženje, vile, hiše in dragocenosti, so se namreč prodale na javni dražbi, da se vsaj deloma poravnajo dolgovi, ki jih je napravil njen soprog, neki mlad Rus, Aleks. Subkoff, in ki znašajo okrog 250 tisoč dolarjev. Poročila ga je pred nekaj leti kljub temu, da ji je njena družina branila, in ki jo je zato tudi zavrnil. Njen mož pa se je izkazal kot pijanec in veseljak, ki je kmalu pogoltno celotno premoženje, in konec tragedije je tvorila sedanja javna dražba.

KRIŽEM SVETA

— Rim, Italija. — Pet aeroplanov stoji pripravljenih, da istočasno prično polet preko atlantskega oceana, katerega bodo nastopili v najkrajšem času. V enem izmed njih bo letel tudi italijanski zrakoplovni minister kot potnik.

— Wilmar, Minn. — Kot naslednik svojega očeta, O. J. Kvaleja, ki je zginel pred mesecem dni v svoji vili, je bil izvoljen za kongresnika sin Paul J. Kvale, ki bo takoj nastopil svoje mesto.

— Shanghai, Kitajska. — Neka tukajšnja močna kitajska organizacija je sklenila, da bo širila cele Kitajske organizirala propagando, da se prične bojkotirati angleško in ameriškansko blago in se s tem prisili obe državi, da se odreče pravici, ki jih še imata po pogodbi na Tajskem.

— Pariz, Francija. — Vedno bolj so se zadnje čase množili slučaj, da so prevarane ženske streljale na svoje ljubimce, ne da bi bile za to kaj kaznovane. Da se to ustavi, je bil poslan apel na sodišče, da prepove prodajo orožja.

— Kenedy, Texas. — Največji slon, ki ga je imel cirkus Barnes, je zdijval in zadnji teden pobil neko žensko pri cirkuski predstavi. Ker se ni dal več ukrotiti, je lastnik odločil, da se ga ustrelji, kar pa je bilo težko delo, ker večina krogel ni prodrla lobanje. Šele šestdeseta krogla ga je ubila.

— Warsava, Poljska. — Atše sovske vlade v Parizu je bil odpoklican domov v Rusijo vsled nekih nerednosti. Odločil pa se je, da gre raje v smrt, kakor pa, da bi ga sovjeti počasi mučili, in si je v tem mestu prerazal vrat.

— London, Anglija. — Kakor je javila angleška vlada u radnikom rudarske unije, bodo s pričetkom prihodnjega leta upeljane enotne delovne ure za rudarje, in sicer se bo delavni čas znižal od 8 ur dnevno na 7 ur in pol.

— Chicago, Ill. — Za državna policista sta se izdajala dva bandita in sta na ta način prišla v hišo Mrs. Tillie Sidell. Tam pa sta zgrabila gospodinjino in neko prijateljico, ki je bila pri njej, ju zvezala, pograbila dragocenosti in denar, vredno skupaj \$2700, in izginila.

— Washington, D. C. — Z ozirom na to, ker se vedno bolj množijo pritožbe nad surovostmi, ki jih uganjajo suhaški agenti, je predsednik Hoover določil dva izvedenca, ki naj preiščeta vse take slučaje in jih prešturirata. Posebno pozornost naj obrneta na umore, ki so jih ti agenti izvršili, in uporabo orožja, ki ga izvajajo, in na nepostavni vstop v privatne domove. Rezultate svojega preiskovanja bosta sporočila v to določeni komisiji.

PODROBNOSTI O UREDITVI BANOVIN V JUGOSLAVIJI

Belgrad, 4. okt. — Danes je bilo uradno razglašeno na seji ministrskega sveta, da se ime Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ukine in uveljavi novo ime "Kraljevina Jugoslavija". To naj bo službeni naziv jugoslovanske države.

Obenem se ukazuje in uveljavi zakon, da se Jugoslavija razdeli na devet pokrajinskih banovin. Kraljevina Jugoslavija se razdeli, kakor sledi:

1. Dravska banovina s sedežem v Ljubljani.
2. Savska banovina s sedežem v Zagrebu.
3. Vrbaska banovina s sedežem v Banjaluki.
4. Primorska banovina s sedežem v Splitu.

5. Drinska banovina s sedežem v Sarajevu.

6. Zetska banovina s sedežem v Cetinju.

7. Dunavska banovina s sedežem v Novem Sadu.

8. Moravska banovina s sedežem v Nišu.

9. Vardarska banovina s sedežem v Skoplju.

Belgrad z Zemunom in Pančevom tvori samoupravno mesto. Število prebivalstva v posameznih banovinah bo: savska 2,320,000, donavska 2,120,000, vardarska 1,405,000, drinska 1,400,000, moravska 1,200,000, dravska 1,040,000, vrbaska 850,000, primorska

860,000, zetska 740,000.

Površine posameznih banovin bodo v kvadratnih kilometrih: vardarska 39.566, savska 36.897, zetska 32.322, drinska 29.273, donavska 28.160, moravska 25.721, vrbaska 20.558, primorska 19.417, dravska 15.986.

Okraj Črnomelj pride pod savsko banovino, ki ima sedež v Zagrebu. Okraj Čabar pride pod dravsko banovino, Medimurje k savski banovini. Prekmurje se je radi tega tudi priključilo dravski. Okraj Dvor, ki je od severa omejen s planino Camarico in gravitira bolj na jug, spada k vrbaski banovini.

DELOKROG BANA

Na čelu banovine stoji ban, ki zastopa kraljevsko vlado v banovini. Ban je izven skupin in kategorij določenih v zakonu o uradnikih. V zakonu je predpisano, da se v vsaki banovini ustanovi po ena komisija za dekoncentracije politično upravne oblasti. Ban izvršuje posle svoje zakonite pristojnosti samostojno in po svoji odgovornosti. Njemu so podrejeni vsi uradi in organi splošne uprave v banovini. Ban izvršuje nadzorstvo nad samoupravo.

Ker je banovinam dana široka pristojnost dela, se bodo na banske položaje postavljale le osebe velikega ranga in ugleda. Za strokovne posle banovine bodo dodeljeni banski pomočniki, ki bodo imeli one kvalifikacije, kakor so jih sedaj imeli veliki župani. Službeno osebo v banovini se bo vzelo iz dosedanjih županij, oblastnih samouprav in poedinih pristojnih ministrstev. Notranji ministar more na podlagi zakona pri poedinih srezih v posameznih banovinah predpisati okrožne inšektorate in določiti njihov sedež glede na to, v koliko so banovine po številu prebivalstva in po svoji teritorialni prostranosti velike. Na ta način bodo posamezna središča v banovini imeli okrožne inšektorate, ki bodo v prvi vrsti izvršili funkcije javne varnosti na področju dodeljenih jim srezov in po predlogu bana ter

o sklepu notranjega ministra izvršili tudi druge posle na polju splošne uprave.

Uradno poslovanje banovin se prične v roku dveh mesecev po uveljavitvi zakona o banovinah; tedaj prenehajo funkcije velikega župana in sedanjih županijskih oblasti.

Ban ima letno 96,000 dinarjev plače, ima pravico do službenega državnega avtomobila, pravico na potne stroške, v naturi mu pritiče stanovanje, kurjava in razsvetljava. Pokojnina se mu odmerja po zakonskih predpisih, ki veljajo za ministrske penzije, a imeti mora najmanj 3 leta aktivne službe.

BOLGARI ZA VELIKO JUGOSLAVIJO

Beograd, 5. oktobra. — "Vreme" poroča, da je včeraj došel v Skopje Stefan Kurov, profesor univerze v Sofiji in predsednik bolgarskega združenja za mir, s podpredsednikom istega združenja Dimitrom Miševom in tajnikom Borisom Petrovom. V Skoplju so ostali en dan ter nadaljevali nato pot na Grško kot delegati za 27. kongres združenja za mir, ki bo zboroval v Atenah od 6. do 20. t. m. Vsi trije so izrekli svoje občudovanje nad izrednim napredkom Skoplja, ko je prišel razgovor na novo ime naše države, je dr. Petkov vzkliknil našim novinarjem:

"To je sreča za vse nas Jugoslovane" Bolgarski delegatje so v razgovoru z dopisnikom "Vremena" razvijali naslednje misli:

"Prave Jugoslavije ni brez Bolgarov. Prosimo vas, da v "Vremenu" povdarite, da smo mi resnični Jugoslovani, ne samo mi tukaj, temveč tudi skoraj ves bolgarski narod. Povejte našim bratom Jugoslovanom v vaši državi, da tudi mi Bolgari želimo, da bi prišli v sestav velike Jugoslavije. Povdarite, da sta s tem pomembnim zgodovinskim delom vaš kralj in vaša vlada otvorila pot dozoreli jugoslovanski ideji od

Črnega do Jadranskega morja. Z ustvaritvijo velike Jugoslavije bo uresničena naša želja: Balkan Balkancem. Mi imamo tudi odbor, ki živahno dela za čim hitrejšo ustvaritev velike Jugoslavije od Triglava do Jadrana, Belega in Črnega morja in to najprej na gospodarski, potem pa tudi na politični podlagi."

Pri slovesu so bolgarski delegati naprosili dopisnika "Vremena" naj potem svojega lista pozdravi vse Jugoslovane v veliki in srečni Jugoslaviji, v katere sestav žele stopiti tudi Bolgari.

DRŽAVA, KI JE DOBILA TEKOM ENEGA LETA ČETRTA KRALJA

Pešavar, Indija. — Dežela, ki menja svojega kralja vsake tri mesece, je "srečna" država Afganistan v Aziji. Kot smo pred kratkim poročali, je bila v tej državi vstaja, ki je strmoglavila tedanjega kralja Bacha Sakao, in po zmagi nad njim si je vodja vstaje, Nadir Khan, posadil zdaj sam krono na glavo. To je torej četrti kralj čez enega leta. — Pred približno letom se je namreč izvršila enaka vstaja proti tedanjemu kralju Amanullahu, ki je poskusil reformirati državo po evropskem vzorcu, a uprli so se proti te-

mu in proti njemu, in kralj je odstopil prestol svojemu bratu Inajatulahu ter sam zbežal v Rim. Prav kratka pa je bila doba vladanja tega novega kralja, kajti vodja upornikov, Bacha Sakao, ga je vrgel s prestola, in se sam oklical za kralja, dokler ni nekaj dnevi tudi proti temu kralju izbruhnila protivstaja, in iti je moral in prepustiti svoje mesto, ki ga je zdaj zasedel Nadir Khan, četrti kralj tekom enega leta. — Kakor izgleda, mora biti res prijetno, biti kralj.

Kdor v Amer. Slovincu oglasi, se mu kupec takoj oglasi!

OČE SME UBITI ZAPELJANO HČER

Mexico City, Mehika. — V novem mehiškem kazenskem zakoniku se nahajajo paragrafi precej radikalnega značaja. Oče namreč sme brez kazni ubiti hčer, ki se je dala zapeljati in tako napravila sramoto družini; enako sme brez kazni ubiti tudi njenega zapeljivca. Tudi mož, ki zasadi ženo pri zakonski nezvestobi, ne bo kaznovan, ako njenega zapeljivca ubije; iste pravice ima žena v slučaju moževe nezvestobe.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Pismo iz Ljubljane.

IZVIRNO POROČILO O RAZDELITVI JUGOSLAVIJE IN BANOVINE. — LEPO BELOKRAJINO PRIKLOPILI ZAGREBŠKI BANOVINI. — GORJANCI BODO MEJA MED HRVATSKO IN SLOVENSKO BANOVINO.

Ljubljana, 3. oktobra. — Zopet smo doživeli velik zgodovinski dan, ki bo začetan v naši narodni zgodovini z velikimi črkami, ali tudi z zlatimi, bo pokazala prihodnost. Nesrečne države SHS ni več, temveč smo dobili mesto nje to, kar smo mislili že takoj po vojski, da bomo dobili, namreč kraljevstvo Jugoslavija. Ministrski predsednik Živković je objavil nov zakon, po katerem se razdeli cela država na devet banovin: dravska (Slovenija), savska (Hrvatska), vrbaska (Hercegovina), primorska (Dalmacija), drinska (Bosna), zetska (Črna gora), donavska (Slavonija), moravska (srednja Srbija) in vardarska (južna Srbija) in država se ne imenuje več kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, temveč Jugoslavija. S tem zakonom smo Slovenci prvič v naši zgodovini združeni v eno celoto, kar je seveda vzbudilo veliko veselja in navdušenja po celi Sloveniji. Seveda pa to veselje ni čisto. Izgubili smo Belokrajino, katero so priklopili Zagrebu, toraj Hrvatski. Ker so nam Belokranjci mili in dragi, zato čutimo s to razdelitvijo tudi žalost. Še bolj nas pa pri tej razdelitvi žalosti, ko gledamo čez Julijske Alpe v nekojuna se mu odmerja po zakonskih predpisih, ki veljajo za ministrske penzije, a imeti mora najmanj 3 leta aktivne službe.

2. Da je pa po desetih letih srbski narod opustil svojo veliko Srbijo in sprejel mesto nje Jugoslavijo, da si jo je dal celo razkosati na dva kosa, je to zanj gotovo velika žrtev, katero moramo kakor mi Slovenci, tako tudi Hrvatje znati ceniti in upoštevati. Posebno mi Slovenci jim moramo biti hvaležni, ker smo z novo ureditvijo prvič v svoji zgodovini združeni v eno celoto. Upajmo, da bo božja previdnost skrajšala še dneve babilonske sužnosti naših Primorcev in Korošcev, da bo naše veselje popolno.

Ko bi bili Slovenci in Hrvatje boljši diplomatje l. 1919 pri razsodu in že takrat uredili s Srbi svoje zahteve, ne bi bilo nesrečnih deset let tolikih notranjih bojev in preprirov, kakršne smo imeli zadnjih deset let v državi, ki so postavili v nevarnost celo obstoj države kot take.

Tudi Hrvatje morajo biti s sedanjo ureditvijo zadovoljni in če ne bodo, potem bomo lahko vsi vedeli, da jim ni za ureditev države Jugoslavije, temveč, da igrajo grdo igro razdiralcev jugoslovanske prihodnosti in si drugače ne moremo misliti, kakor da so igrači v rokah kakor tuje države, sovražnice močne in srečne Jugoslavije, toraj tudi njih lastne sovražnice. Upamo pa, da jih bo njih žalostna zgodovina zmodrila vsaj sedaj, da bodo znali ceniti žrtve srbskega naroda za skupnost in tudi sami prinesli nekoliko žrtev, ker brez teh si itak skupnega življenja misliti ne moremo. Če pa par nesrečnih politikarjev hrvatskih, ki so pripeljali hrvatski narod, kakor celo državo na rob propada, ni več v Hrvatski, zato ker niso pri koritih vlade, pa itak ne pomenja nesreče naroda, temveč sreče. Slab, kratkoviden voditelj je itak nesreča za narod.

3. Z novo ureditvijo države smo postali tudi vsi banovci. (Dalje na 4. str.)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, kje imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Amerikansko pravosodje

Ni namen tega članka, da se razpravlja o ameriškem pravosodju, kakršno je po zakonih začetno, ali kako se pri pravosodju splošno postopa. Zakon je zakon, in to je ena stran, ko gre za pravosodje, postopanje po zakonu, je pa druga stran, in dasi je morda zakon jasn, natančno začetno, more biti postopanje po zakonu, v tem slučaju pri pravosodju, zelo različno in pogostoma je naravnost nezakonito.

Gre za homatije v Gastoniji, ki že dalj časa razburja ameriškano javnost. Mesto Meklenburg je igralo važno vlogo v zgodovini ameriškane revolucije. Prišlo bo, kakor vse kaže, še do druge slave (?), ko gre za sodniško postopanje zoper 16 delavcev v predilnici, ki so obtoženi umora. Cela zadeva še ni popolnoma končana, a dosedanje postopanje osvetljuje zelo značilno, kako se mestoma pri ameriškem pravosodju postopa. Mnogo kritike je bilo že zapisane, ostre in sarkastične kritike in to po vsej pravici in opravičeno. Mnogi vidijo v tem postopanju edine nameravane preganjanje delavstva od strani kapitalizma in kapitalistov, ki se ne ustavijo pred nobenim zločinom, da bi strli odpor delavcev in zatrli delavsko unijo.

Izrednega pomena je toraj, da je sodniško postopanje nad vsakim dvomom nepristransko, in da se obtoženim možem in ženam nudi popolnoma nepristransko in pravično postopanje od strani sodniške oblasti. Varovati se mora čast sodišča in veličastvo zakona, pod katerim se je zoper obtožene postopalo.

Dovolila se je porota v drugem okrožju, kauntiju. Sklicali so posebno sodišče in nastavljen je bil sodnik od guvernerja le za to postopanje. Pri sodišču so skušali izločiti radikalne elemente na obeh straneh in postopanje sodnika, se zdi, je nad vsako kritiko in pravilno. Zdelo se je, da je vsaka zloraba sodišča izključena ali vsaj kolikor mogoče omejena.

Prvi nedostatek je prišel od strani državnih oblasti. Državni pravdnik je skušal spraviti pred sodnjo umorjenega poveljnika policije potem uniforme umorjenega. To je bilo več ko grdo. Sodnik je sicer odločil, da se to takoj odstrani, ampak porotniki so to videli in namen je bil pač dosežen.

Dne 9. septembra je eden izmed porotnikov kazal znamenja, da ni pri pravi pameti. Grdo je preklinjal, in spravili so ga v zavetišče, preden je bilo sodišče otvorjeno.

Ne izgleda prav nič dobro, da bi se pri postopanju zoper obtožence res tudi pravilno in pravično postopalo, postopalo "fair", kakor pravimo, in sicer na obe strani, napram državnemu pravdniku in napram obtožencem. Ko je prišlo postopanje tako hipoma do zaključka, so iskali po vsem okrožju pravih porotnikov in takih je, kakor se poroča, v North Carolini zelo malo. Baje bo treba zopet zameniti okrožje, in težko bo dobiti pravih mož, ki bi bili kos svoji odgovorni nalogi.

Treba je bilo devet dni, da so sestavili prvotni seznam porotnikov, in med temi je bil eden zmešan. Bili so med njimi tudi taki, ki niso imeli pojma o resnosti postopanja. Kakor je razvidno iz poročila "The New York World", so mlajši porotniki začeli zmešan "potegovati". Baje so mu žašili skupaj hlačnici in uganjali na njem še druge — šale. Pri takem resnem postopanju, ko gre za življenje 16 obtoženih mož in žen in je postopanje tako važno za razmere na jugu, so se porotniki obnašali kakor pravi pajaci.

* PODLISTEK *

Dr. Ožbolt Ilanig:

KAPELSKI PUNT.

Verjela mu je vse, kar ji je pravil o bodoči sreči, ko bosta združena za večno. Robert jo je imel popolnoma v svoji oblasti.

Vsa razburjena od dogodkov tega večera je prišla Anka domu. Nasla je mater vso objokano. Vedela je, da je ona povzročila te solze, objela je mater in jo tolažila, češ, Robert govori resnico, in pokaže zlati prstan. A mati je dvignila karajoče prst, otožno pogledala razburjeno Anko in rekla: "Anka, Anka, zapomni si, da se boš kesala, a tedaj bo prepozno."

Tisto noč Anka ni zatisnila oči. Pred seboj je videla vedno Robertovo podobo, ki ga je vzljubila z vso močjo prve deške ljubezni, a zraven je morala gledati re-

Kritika je vseskozi opravičena nad takimi razmerami. Kje je krivda? Ali je pri zakonu? Ali je kriv sodnik? Stvar še ni končana. Od dne do dne postaja situacija bolj težavna. Javno časopisje je kritiziralo postopanje od vseh strani, na shodih so nastopali govorniki in strastno napadali potek postopanja. Vse je leželo na porotnikih. Ti morajo biti osebe, ki se zavedajo svoje velike odgovornosti, in natančno jih je treba pred zasedanjem sodišča preiskati, če so kos svoji nalogi.

Zadeva ne zadene morda edine obtožencev v Gastoniji, ki so po vseh človeških pravicah opravičeni, da se postopa z njih zadevo nad vsakim dvomom pravično in pošteno. Vse ameriškano pravosodje je prizadeto, in administracija kriminalnega zakona bi dobila usodepolen sunek, ako bi se ne postopalo tako, da se izkaže pravica na obe strani.

DOPIS S POTOVANJA.

Joliet, Ill.

Ni veselejše in prijetnejše nego potovati ter obiskati naselbine naših pionirjev širrom naše nove domovine Amerike, kjer so se udomačili naši rojaki, si postavili svoja ognjišča, obsadili svoje vrtove, okrasili svoje hiše s cveticami zunaj in znotraj ter iste napolnili s finim, priprostim, ali vedno dostojnim pohištvo.

Že sama zunanost teh domov naših rojakov spričuje, da gospodari tu notri plemeniti, četudi skromen delavski gospodar. Ko človek pride v naselbino, mu ni težko uganiti, katero hišo posedla slovenska družina, kajti zgoraj omenjena znamenja pričajo o njej, pod kakšno gospodarstvo da spada.

Pa da ne govorim samo o zunanosti hiš, vrtov in cvetic, s tem je spojeno tudi v duševni zavesti duha v družini in v hišnem gospodarstvu in redu, ki vlada v družini vzajemnosti!

Tukaj se da spregovoriti malo obširneje. Radi tega nam sledi čitatelj v hišo našega rojaka, kjer imam srečo in čast tolikrat vstopiti ter občevati z njimi.

Prvo najde popotnik domačo gostoljubnost povsod; ta je mnogokrat preobilna, prevelika, mnogokrat za domačina naravnost preobčutljiva, prepožrtvovalna! Mnoge družine, katere niso kos ali zmoežne, želijo in hočejo izkazovati gostoljubje v lastno škodo, da tako izkažejo svojo naklonjenost.

V takih hišah, ali sploh v hišah naših rojakov, je bivati veselo! Sami o sebi mislijo, da so siromaki, da so daleč za drugimi in da jih drugi ne upoštevajo. V resnici pa so take družine bogate in srečne, zavoljno zdravih in vedrih, dovoljne, vesele in zdrave!

Najbolj pa je potnik do srca ginen, ko se znajde v hiši domačina, kjer se vsede okrog mize od 7 do 10 članov ene družine, katere človek z največjim veseljem zre ter opazuje. Mnogi si v današnjih dneh to razlagajo za težko breme, za nemogočnost življenja ter

skozi Kaplo na Koroško in v daljne dežele. Mažarjeva Fanika je bilo živahno dekle, grizdavo, ki ni vedelo, kaj bi vse storila, da bi bolj ugajala fantom. Sukala se je kakor vrtavka med gosti, za vsakega je imela zapeljiv pogled in sladko besedo. Zato je bilo tam tudi vedno vse polno gostov, posebno mladih.

Tudi Roberta je, vleklo tja. Ker je bil gosposki, so si šteli Fanikini starši v čast, da so pridobili takega gosta. Zato je imela hči se bolj proste roke; peljala je Roberta v posebno sobo, da mu ni bilo treba biti med drugimi gosti. Fanika, ki je poznala vse umetnosti zapeljive ženske, je kmalu tako omrežila Roberta, da je pozabil na Anko, posebno, ko mu je natvezla se laž, da je prej rada gledala sosedovega Tomeja, ki sedaj piha od jeze, da ga Anka ne mara več. Pisar je zahajal k Mažarjevim vsak dan in ostajal tam dolgo v noč.

S svojim pretkanim vedenjem je vedela Fanika privezati Roberta popolnoma nase, dobrikavala se mu je in ga vzbujala k strasti, a zopet se mu je umikala in nalašč privoščila tudi drugim zapeljivim nasme-

za staromodno in nepotrebnost sredstvo! V resnici bi se moralo pa glasiti drugače.

V taki hiši, kakor zgoraj omenjeno, se nahaja največja sreča in bogastvo za očeta in mater, ki z največjim veseljem zreta ter opazuje ta nedolžna, krotka in smehljajoča nežna ličeca. Materi se solza zaskrbi v oči, očetu se radosti veseli srce, ko vidi vse zdrave; vsak dan so večji, razumejši, zmoežnejši, starejši sin in hčer že skoraj za delo; nekateri že prinašajo starišem zaslužek, da vračajo trud starišem, ki so ga imeli z njihovo vzgojo. Ponekod drugod je družina malo manjša, sin in par hčeri so že odrasli, nahajajo se še v college (višji šoli). Vsi so že preskrbljeni za njih minogoboljšo bodočnost, nego sta imela preteklost oče in mati.

In vendar, še oba sta sama mlada in trdna; vsega imata tudi sama, za življenje preskrbljena, pa vendar ni toliko duševne sreče ter notranjega bogastva v tej družini, nego ga najdemo v hiši, ki je številna v članih, ki so dobili od staršev dobro katoliško podlagjo. Res so težave z vzgojo, ali s temi težavami je pa združeno tudi veselje, katero težave olajšuje. Dnevi mladih dni kmalu preminejo; mi smo v mladih dneh lažje prenašali bremena naših družin. Naša stara leta bodo pa otožna, drugi nas ne bodo poznali in se ne zmenili za nas.

Odkar se lahko pričakujemo naklonjenosti in spoštovanja do nas, bo to le od naših otrok, če smo iste skušali vzgojiti v verskem prepričanju, kjer se otrokom z obljubo častne in večne sreče zatruje plačilo, če bodo staršem pomagali.

V tem in radi tega je hiša bogata in srečna, kjer živi številno zdravih in vedrih, nedolžnih, nežnih lic, članov družine bogati zaklad!

Te vrstice sem napisal radi tega, ker sem slučajno občeval v hiši, kjer sem to opazoval. Prihodnjič bom pa zopet opazil kaj sličnega ter napisal svoje misli. Tako mislim jaz.

A. G., popotnik.

FILMSKE SLIKE K.S.K.J.

Sheboygan, Wis.

Slovenci in Hrvatje v Sheboyganu, Wis., se tem potom obveščajo, da se bo dne 23. oktobra zvečer ob pol 8. uri vršilo prikazovanje slik 35letnice KSKJ. in vseslovenskega katoliškega shoda in sicer v cerkveni dvorani. Ob tej priliki bo tudi nastopil cerkveni pevski zbor in zapel par narodnih pesmi.

V ponedeljek, dne 21. oktobra popoldne bo prikazovanje slik za šolsko mladino.

Vstopnina za odrasle 35c, za otroke 10c. Ker bo to nekaj novega za našo naselbino, zato so uljudno vabljeni vsi rojaki iz Sheboygana, da se zgoraj omenjene prireditve udeležijo.

V imenu odbora obeh tukajšnjih društev KSKJ.,

J. Mohar, tajnica.

NAZNANILO

članom dr. sv. Alojzija št. 47 K.S.K.J.

Chicago, Ill.

Prihodnjo nedeljo, 20. oktobra, se udeležimo slavnosti 25letnice društva Marije Čistega Spočetja št. 80, South Chicago, Ill. Zberemo se v cerkveni dvorani ob 8. uri zjutraj ter se odpravimo točno ob pol devetih (8:30 A.M.), da bomo pravočasno, to je ob 10. uri v South Chicago. Člani našega društva, pridite v obilnem številu!

Sobratki pozdrav,

John Gottlieb, tajnik.

O KEGLANJU.

Chicago, Ill.

Na našem šolskem keglšču je letos zelo živahno. Boj za prvenstvo je v polnem teku. Tisti, ki so bili drugače bolj slabi keglalci, hočejo biti letos med prvimi.

Sedaj so organizirane tri lige. Slovenska katoliška društva imajo svojo ligo, v kateri je osem skupin. Ta liga keglja ob torkih, sredah, četrtkih in petkih zvečer. Holy Name Jrs. imajo svojo posebno ligo štirih oddelkov in keglajo vsako nedeljo popoldne. Tretja liga je pa organizirana iz žena in deklet. Podružnica št. 2 S.Z.Z. ima dva oddelka. Zadnji ponedeljek so keglale za poskušnjo in so zelo navdušene za keglanje. Kakor se sliši, namerava tudi društvo Marije Pomagaj št. 78 KSKJ. organizirati dva oddelka in bodo keglale skupno s podružnico S.Z.Z.

Za to keglarsko ligo žena in deklet imajo rezervirano keglšče za vsak ponedeljek zvečer od osme ure naprej. Moškim ni dovoljen vstop ob ponedeljkih, pač pa se vabite žene in dekleta, da pridete na keglšče ob teh večerih, če nameravate keglati ali pa ne. Zabavajte se vedno dovolj.

Priatelj športa.

Mnogi najrajše poizkušajo to, kar se ne da izvršiti.

Tisti, ki ne znajo štediti besed, se navadno večkrat kesajo.

NAZNANILO

Vsem delničarjem Tiskovne družbe Edinost se tem potom uradno naznanja, da se bo vršila letna seja delničarjev delniške družbe Edinost dne 5. novembra 1929. ob pol 8. uri zvečer v lastnih prostorih na 1849 West 22nd Street v Chicagu.

Kdor izmed oddaljenih delničarjev se ne bo mogel osebno udeležiti seje, lahko svoje nasvete pošlje pismeno na odbor in ta bo iste predložil seji.

ODBOR.

ODMEV NA MISEL O SLOV. BANKI V CHICAGI.

Chicago, Ill.

Dopis, katerega sem pazno prečital v Vašem listu z dne 17. oktobra t. l. glede slovenskega naraščaja, kakor tudi za napredek slovenskega naroda v Chicagu, je zelo na mestu in je upati, da se bodo naši Slovenci v Chicagu za to tako dobro idejo zavzeli ter potem Vašega lista razmotrivali in dajali nasvete, kako te plemenite ideje v omenjenem članku izpeljati in uresničiti. Kar se tiče slovenske banke v Chicagu hočem jaz za sedaj nekoliko besed spregovoriti oziroma napisati. Jaz sem popolnoma prepričan, da bi se dala slovenska banka v Chicagu ustanoviti, o tem sploh ni vprašanja, saj vendar Chicago premore dovolj poštenih, več ali manj premožnih rojakov, ki bi se gotovo za to prekorno stvar zavzeli; imamo pa med seboj tudi dovolj izobraženih slovenskih fantov in mož, kateri so v poslovnem oziru dovolj izobraženi, nadalje so nam na razpolago slovenske moči, katere že leta in leta poslujejo v raznih tujih bančnih uradih. Slovenski narod je povsod priljubljen in to zato, ker tuji vedo, da smo mi 100% klasificirani za poštenost in delavnost; vendar pa oni, kateri smo vedno v ožji stiki s Slovenci vemo, da imamo eno napako in ta je, da kadar se gre za kakšno stvar, katera bi bila za nas Slovence v Chicagu velikega pomena, takrat pa najprvo pogledamo, kdo je pa to stvar sprožil; ako oseba, katera nima morebiti pri eni ali drugi stranki vpliva, mu pa hrbet pokažejo, kar seveda ni prav, in tako smo še danes zaslepljeni, da ne vidimo, da sami sebi škodujemo, ako ne delujemo skupaj kot eden, ako se gre za čast, napredek in izboljšanje slovenskega naroda in dokler bomo cincali sem in tja in dokler ne bomo zavzeli odločilne korake, kadar se bo šlo za naš dobrobit, toliko časa bomo ostali podjamljeni drugim narodom. Slovenci v Chicagu imajo gotovo sto in sto tisoče dolarjev naloženih v tujih bankah ali pa investiranih na raznih obveznicah. Zakaj ne bi imeli Slovenci sami dobiček od tega, zakaj ne bi enkrat drugemu narodu pokazali, da tudi Slovenci premoremo dovolj inteligence v Chicagu!

Zelo bi želel, da bi se tudi drugi Slovenci oglašili v tem listu, kaj da oni mislijo o tej ideji ter da bi nam dali še kaj nadaljnjih dobrih nasvetov, katerih nikoli ni zadosti.

Tebi, pisar tega imenitnega članka, pa čestitam na lepi in plemeniti ideji ter upam, da bodo naši rojaki ta članek bolj globoko preštudirali ter za istega se zavzeli. — Pozdrav!

Leo Jurjovec.

Zenitovanjski posredovalec. Meni zaupajte, pa vam ne bo žal. Nevosto poznam — slišite. 170.000 dolarjev gotovega denarja. Seveda stara je stara. Lahkoživec: "Hm, ali nimate kake še starejše s toliko denarjem?"

ZIDARSKA DELA

Popravljanje dimnikov — Predelovanje starih poslopj — Vseh vrst cementna dela — Posebne cene za garaže. Precenjenjavanja izvršimo brezplačno.

Ch. Battistig in Kramer
ZIDARSKI IN SPOŠNA KONTRAKTORJA

4919 So. Karlov Avenue,
ali 2724 W. 15th Pl., Chicago, Ill.
Tel. Lafayette 2401

DR. KWARTA

— slovenski dentist —
JOLIET, ILL.

Vse vrste zobnega dela izvršujem po najnižjih cenah. — Izdrem zob brez bolečin za \$1.00. Vse delo jamčeno. Preiskava brezplačna. Ure od 9. dop. do 8:30 zvečer.

205 No. Chicago Street,
(nasproti Realto Theatre)
Tel. 6394

Prebivam v Jolietu 35 let.

bne nožice, tako preračunjeno, da je še bolj vzbujala v poželjivem Robertu strast ljubezni.

Prišla sta na Reberco, ko je že minula služba božja. Šla sta h Grajnarju. Kmetški fantje in dekleta se niso brigali dosti za ta dva gosposka, češ, to ni navada, da bi se taki umešavali med nas, tembolj pa se jih je razveselil gostilničar, videč, da pride k njemu grajski pisar kot gost.

Odkazal njima je posebno sobico, kjer sta se stisnila v kot in lahko kramljala po svojem. Fanika je bila dobro razpoložena, saj je videla Anko z bratom in le tej je hotela danes pokazati, da si je sedaj ona osvojila njenega ženina.

Minula je popoldanska služba božja. Komaj so stopili prvi ljudje iz cerkve, so že prišli godci za instrumente in zagodili za uvod veselo koračnico, nato pa sladko zazibajoče valčke in tudi poskočne polke.

Faniko ni vzdrla več v soparni sobi, zvabila je Roberta na plesišče, tesno se mu je privila in zazibala sta se po gladkih tleh, da ju je bilo veselo gledati.

(Dalje prih.)

SVETILNIK

katoliškega shoda.

Rev. Bern. Ambrožič, O.F.M.

GOVOR O KAT. IZOBRAZBI

Dr. John Seliškar, profesor v St. Paulu, je imel na katoliškem shodu v Lemontu izobrazbeni govor o katoliški izobrazbi med ameriškimi Slovenci. Ta govor se ni bil nikjer natisnjen. Tu ga torej prinašamo v razširjeni obliki, ker je g. doktor svoj govor šele pozneje priredil za tisk.

Ko sem prejel obvestilo, o čem mi je govoriti na prvem vseslovenskem katoliškem shodu, mi ni bilo lahko odločiti, kako naj rešim naloženo nalogo. Predmet, ki so ga meni odkazali, je katoliška izobrazba. To je pa nekaj tako obširnega in obnemnega kaj tako važnega, da je kaj težko, o tako kratko odmerjenem času nekaj primerne izpregovoriti o tem predmetu. In vrhu tega, kako naj govorim? Ali naj igram vlogo zgodovinarja in popisujem preteklost? Ali naj v glavnih potezih naslikam naloge sedanosti na polju katoliške izobrazbe, ali pa naj morda celo prevzamem nevarno nalogo preroka in se upam pogledati v temo prihodnosti, da tako odkrijem tisto, česar oko ne vidi, pač pa videti želi?

Skušal bom združiti preteklost, sedanost in prihodnost v nekako celoto in iz vsega posneti nekaj smernic, ki jih želim ob tej slovesni priložnosti dati slovenskim družinam v Ameriki kot izpodbudo in vodilo za versko in narodno življenje v tej novi "domovini."

Zakaj poudarjamo in naglašamo katoliško izobrazbo? Ali ni izobrazba neodvisna od vere, ali ni izobrazba luč, ki sama zase, brez ozira na vero, pospešuje resnični napredek in dviga človeka na višjo stopnjo popolnosti?

Da najdemo pravi odgovor na to vprašanje, vrzimo samo za kratek pogled v preteklost! Zgodovina nas uči, da je bila tam v Evropi skozi dolga stoletja edina učiteljica in vzgojiteljica narodov — katoliška cerkev. Od nikoder ji ni prihajala pomoč, ko je učila ljudstva omiko vsake vrste, od dela na polju pa gori do znanstvenega raziskovanja na vseučiliščih. S svojimi lastnimi sredstvi je klicala v življenje in vzdrževala najrazličnejše ustanove, v katerih se je pospeševala znanost in gojila umetnost. Voditelji takih zavodov in šol ter učitelji na njih so bili možje, ki jim ne gre samo naslov učenjakov temveč so bili tudi globokoverni in pobožni kristjani.

Da, nepobitno zgodovinsko dejstvo je, da se ima Evropa do takozvanega novega veka skoraj edino katoliški cerkvi zahvaliti za svo kulturo, ki jo je takrat imela. Moderna doba seveda rada z zasmehom gleda na one čase, toda pozabljajo prvi na to, da bi bil ves ogromni napredek novjših časov nemogoč brez onih priprav in temeljev, ki jih je nekdanja polagala Cerkev, drugi pa na

dar sveta, ki je izgubil izpred oči solnčno luč nadnaravnega vodstva. Zastonj je klicala Cerkev in kliče še danes posameznemu človeku in celim narodom, da brez misli na Boga ne more biti pravega reda na svetu, in ne prave sreče v srčih. Zgodovina zadnjih desetletij nas uči dovolj glasno, kam zajde svet brez one voditeljice, ki edina pozna pravo pot do sreče in blagostanja poedinca in celokupne človeške družbe.

Za naš čas in za vse čase ostane res, da je Cerkev od Boga postavljena učiteljica narodov. Ona je nadnaravna in nadnarodna, prav zato pa tudi mednarodna. Kjerkoli se je smela prosto razvijati, je ucepila ljudstvom one nauke, ki so podlaga prave kulture, blagostanja, miru in sporazumljenosti med narodi. Tako izpolnjuje svoje poslanstvo med vsemi narodi, kot ima naročilo od samega Kristusa.

Iz vsega tega nam bo dovolj jasno, zakaj je treba poudarjati katoliško izobrazbo in katoliško vzgojo tudi za naš slovenski narod, in to nič manj doma v Evropi kot tu v Ameriki, v naši novi domovini.

In sedaj prihajam od tega, kar sem napovedal in iskreno želim, da bi ostalo kot skromen sad mojega današnjega nastopa tukaj. Dragim slovenskim staršem naj podam nekaj vodilnih misli, ki naj jih izpodbujajo pri reševanju težke naloge, ki jim je naložena od Boga: svoje slovenske otroke tu v Ameriki prav vzgojiti, da bodo v čast njim samim, v čast slovenstvu in v čast tudi Ameriki.

Vzgoja naše mladine v novi domovini! Težka, težka naloga! Težka zlasti zato, ker si tako iskreno želimo, da bi ta mladina ostala naša, pa sami ne vemo, kako bi to dosegli! Kje je Slovenec, vreden tega imena, ki nima velike želje, da bi otroci slovenskih staršev, rojeni v Ameriki, ne bili popolnoma odtujeni naši lepi in dragi Sloveniji? Da, želja nas vseh je, da bi se tu rojeni otroci slovenskih staršev kolikor mogoče seznanili z zgodovino našega naroda, da bi poznali naše boje in zmage, pa tudi naše izgube in poraze; da bi se zanimali za naše lepote, naše umetnost, našo pesem; da bi krasota naših hribov in dolin, naših rek in naših polj ne bila zanje samo neljuba šolska naloga, ampak da bi v tem naša mladina s to plo ljubeznosti spoznavala naš slovenski svet, ki je krasan.

Zal, da mora zavoljo razmer, v katerih živimo tu stari in mladi, večina ostati vse to le pri lepih željah. Toda četudi je tako in skoraj drugače biti ne more, četudi, pravim, mora ime matere Slovenije biti našim mladim ime brez posebnega pomena, četudi naša mladina ne bo dolgo ohranila slovenskega jezika, eno stvar ji lahko damo in ji dati moramo: katoliško vzgojo in katoliško izobrazbo. Pravemu Slovincu je katoliška vera dragocena svetinja, brez katere si tudi resničnega slovenstva misliti ne more. Ako torej ne moremo dati naši mladini vsega tistega, kar imenujemo slovensko, pa ji moremo, če le hočemo, dati tisti del slovenskega

duha, ki je najplemenitejši in najčastnejši del slovenstva: najmojnejšo zvestobo do Boga in njegove Cerkve. Ta zvestoba do Boga in do vere, ki uči Boga prav spoznavati, bo naše mlade ohranila na pravem potu tudi v vseh drugih važnih vprašanjih življenja in bodo zrasli v dobre ljudi, čeprav naša Slovenija ne bo naravnost deležna njihovih uspehov. Imela pa bo to zavest, da je mogla, kakor je tudi sama majhna in skromna, bogatiti tuje svetove in nesebično sejati dobro seme na tuje njive.

Vzgoja mora torej biti takaka, da se bodo otroci že od najnežnejših let od svojih staršev učili spoznavati Boga, mu služiti in ga ljubiti. Na temelji, ki ga položijo v nežna srca že verni starši, naj dalje zidata katoliška šola in Cerkev. Taka vzgoja je več vredna nego vse bogastvo tega sveta. Marsikater slovenska naselbina je tako srečna, da ima v svoji sredi poleg slovenske cerkve še katoliško šolo, ki jo vodijo naše slovenske sestre. Če prav mora biti večina pouka v teh šolah v angleškem jeziku in je tudi prav tako, vendar nima boljše sredstva za vzdrževanje slovenskih tradicij med našo mladino. Iskreno je želeli, da bi se take šole razširile po vseh naselbinah in da bi naše vrle slovenske sestre mogle vzgojiti v njih visok odstotek novega slovenskega rodu v Ameriki!

Kaj pa dalje? Kaj pa glede poklicev naših mladih? Ali je želeli, da hitro po končani ljudski šoli vržejo knjige in kot in primejo za delo? Ne, kjer je le mogoče, naj jim starši dajo priliko za nadaljevanje študija na visokih šolah in tudi v vseučiliščih. Tako si bodo enkrat sami lažje služili vsakdenji kruh nego so si ga mogli naši prvi naseljenci in kot izobrazenci bodo lažje vplivali na dober razvoj družbe in pravi napredek v njej.

Zavedajmo se: Slovenci smo zmogel narod. Res da nas Bog ni blagoslovil s posebnim zemeljskim bogastvom in obilnostjo materialnih sredstev. Politično in kulturno je bil Slovinc trpin od začetka svoje zgodovine in je še sedaj. Vendar pa nas je Vsemogočni obdaril s krepko, žilavo naravo, z bistrim razumom in blagim srcem. Naši prvi naseljenci, pionirji, so prišli v to deželo, da si kar najhitreje mogoče prislužijo nekaj tolarčkov in jih pošljejo nazaj v domovino za odplačanje dolga, za davke in podobno, da bi njihov dom ne prišel v tuje roke. Hote ali ne hote so prevzeli najtežavnejša dela. Kjer so bili rudniki najgloblji, najbolj nezdrevi in najnevarnejši, tam si našel Slovence. Kjer so bile tovarne z najnevarnejšo vročino in najbolj težavnim delom, tam si našel na slovenskega trpinca, izdelanega, utrujenega, žalostnega, pesimističnega. Ni čudno, da take razmere niso dvigale poguma v srčih in ne utrjevale volje za napredek v tej zemlji.

Sčasoma so se okolščine zboljšale. Naši delavci so si polagoma prihranili nekaj premoženja, da so mogli svoje otroke pošiljati v višje šole. Druga in tretja generacija moreta že tekmovati z mladi

Slovenska Ženska Zveza.

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

GLAVNI IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednica: Mrs. Marie Priland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Tajnica: Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Blagajničarka: Mrs. Matilda Duller, 2241 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

\$10.00 NAGRADE

novu ustanovljenim podružnicam. To pa velja samo do preklica. Naselbine, ki se nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo takoj. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

"ZARJA"

je edini Slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in stane za članice \$2.00 letno. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini. Ako se nimate tega lista pri Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

IZ URADA GL. TAJNICE S. Ž. Z.

PODRUŽNICA ŠT. 33 S.Ž.Z.

NEW DULUTH, MINN.

sprejeta v Zvezo 8. okt. 1929.

Imena članic ustanovnic:

Mary Janchar, Anna Mrak, Mary Jaksht, Anna Vesel, Mary Rot, Mary Cherink, Agnes Jerina, Mary Špehar, Johanna Blatnik, Mary Blatnik, Mary Skubiz, Johanna Skull, Agnes Skull, Mary Oblak, Helen Krall, Anna Podgorshek, Katherine Kervina.

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

NAPREJ ZA SLOV. ŽENSKO ZVEZO!

Danes je uradno naznanjena trinideseta postojanka S.Ž.Z. za New Duluth, Minn. Za ustanovitev te podružnice ima največ zaslug Mrs. Helen Krall, 402 House St., ki je predsednica podružnice. Tajnica je Mrs. Mary Oblak, 9704 House St., blagajničarka pa Mrs. Anna Vesel, 219 101st Ave. West. Čast in priznanje Mrs. Krall in vsem novopristopilim članicam.

To je peta podružnica v državi Minnesota in je torej ta država stopila na tretje mesto z ozirom na število podružnic. Največ podružnic ima država Ohio, namreč osem. Na drugem mestu je država Illinois.

IZVEDEL BI RAD

kje se nahaja Anton Galale. V l. 1921 sva bila skupaj na Lehigh, Mont. Naj se oglasi. Jos. Perme, Box 11, Windham, Mont. (1924)

LEO MLADIČ

ICE CREAM PARLOR

1941 W. 22nd St., Chicago

Tel.: Canal 4446.

Smucke, cigarete, tobak in raznovrstne slaščice.

Gostom so na razpolago domači prigrizki in druga okrepčava.

Vsem se priporočam v naklonjenosti!

KVALITETA — TOČNOST

POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin. 2158 West 22nd Street

vogal Leavitt cesti

CHICAGO, ILL.

PREMOG! EXPRESS!

Slovincem v Chicagi in okolici se priporočam za dovolj premoga in prevajanje polštva ob času selitve.

John Kochevar

2215 W. 23rd St., Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 2692.

ROJAKOM

ki se jim ne dopade, kjer živijo in se nameravajo seliti, priporočamo, da si ogledajo Milwaukee.

V slučaju, da nameravate kupovati dom, trgovino ali obrt, zglasite se pri nas za nasvet.

Na prodaj imamo železnice, grocerijske, mesarske trgovine, gostilne, eno ali večružinske domove itd.

RIGHT REALTY CO.

Ermens & Oevirk

502 National Avenue,

Milwaukee, Wis.

Telephone: Hanover 308.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevajanje polštva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: ROOSEVELT 8221.

Louis Stritar

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 St. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Vi ne morete napraviti večjega veselja onim v starem božičnem prazniku v njihovem krogu. Pridružite se kraju, ki so VAM ljubi in dragi, kakor če preživite

VELIKEMU IZLETU V JUGOSLAVIJO

na enem izmed sledečih izvrstnih parnikov.

Mauretania

(na Cherbourg)

V SREDO 27. NOV.

Pod osebnim spremstvom g. John Kampotič-a.

Naši izkušeni spremljevalci Vam bodo New Yorka do Vašega cilja. Rezervirajte olajšali vse potne težkote, ter skrbeli za si takoj prostor pri svojem lokalnem zaveš. Vašo udobnost in zadovoljnost na poti od stopnika, ali pa pri

CUNARD LINE

346 N. Michigan Ave.

Chicago, Ill.

DRUGI IZLET

BERENGARIA na Cherbourg

14. DECEMBRA.

Spremljevalec g. A. Markus.

T. C. Bridges:

Na pomoč

ROMAN.

"Tudi jaz sem tako mislil," doda Sam. "Baš sem se hotel spraviti na delo, pa sem zaslišal Gadsdena in tebe prihajati po hodniku. In tega se tudi zdaj bojim, da bi naju namreč utegnil kdo pri delu zalotiti!"

"Res, biti bova morala previdna," mu pritrudi Jim, "kajti Gadsden nama misli poslati nekaj hrane. Zato bom pa jaz pri vratih stražil in te posvaril, če bom slišal, da se kdo bliža."

Jim gre torej k vratom, Sam pa se loti dela. Pet minut ni bilo ničesar več slišati. Le Sam je težko dihal. Nazadnje pa spregovori: "Vse je zastoj, Jim. Vijaki so zarjaveli in jih ne morem premakniti. Če bi imela vsaj eno kapljo olja, pa bi se nama posrečilo; brez tega pa mislim, da ne bo šlo."

18. Juhe, pa imava olje!

Prav tedaj pa zasliši Jim s hodnika korače. "Nekdo prihaja!" zašepeče. "Sam, skrij izvijač!"

Sam smukne izvijač za polico s knjigami in zašepeta: "Poslušaj, Jim! Ako je Sneed, ga lahko zgrabiva!"

Preden je Jim mogel odgovoriti, se ključ v ključavnicu zavrti in res stopi v sobo Sneed. Prinesel je podnos s hrano in ga z ropotom tresčil na mizo.

"Več je kot zaslužita, capina!" pravi jezno. "Če bi jaz bil Gadsden, bi vaju izstradal!"

"Ja, kako sva lahko vesela, da niste!" odvrne Jim s smehljajem, ki mu je bilo videti, da Sneeda togoti.

"Tebi bo treba še precej batin, preden se boš naučil olike!" zareži Sneed.

Sam stopi k njemu in se mu ponudi: "No, kar dajte mi eno, če vas mika!"

Sneed fanta pogleda ter vidi njegovo krepko postavo in mogočne roke.

"Lahko storim že kaj boljšega kakor pa, da bi te pretepali!" reče nato, se zlobno zareži in takoj odide iz sobe.

"Na, zdaj pa imava!" reče Jim, ko se zavrti ključ v ključavnicu. "Tudi ko bi naju moral po Gadsdenovem naročilu izpustiti, naju bo še pridržal."

"Torej imava toliko več vzroka, da uideva!" pravi Sam. "Takoj ko se najeva, se spravim nad vrata."

Dali so jima hleb kruha, rezino surovega masla in vrč čaja, ki res ni bil najboljši, pa ga je bilo vsaj veliko. Sam prične rezati kruh, Jim pa namesto da bi se vsedel, kar neprimerno stoji in strmi v podnos.

"Kaj pa ti je?" vpraša Sam skoraj jezno. "Olje!" reče Jim. "Saj si hotel olja."

"Seveda, toda kje pa je?"

"Surovo maslo, ne? Kako si zabit!"

Počasi se razlije po Samovem obrazu zadovoljno rezanje.

"Prav imaš, Jim. Precej trda je moja buča. Saj je res to isto. Glej, takoj ga bom nekaj namazal na vijake in ko bova pojedla, se bo tudi že vlegel."

Z vročim čajem Sam košček masla raztopi in zalije z njim vijake. Nato pa se vrne k mizi in z Jimom poskrbita, da je hleb hitro gnil. Kar naenkrat pa se sredi zajtrka zasliši štopot.

"Dež," pravi Jim, ko se obrne.

"Da, in prav krepko pada," pritrudi Sam.

"Za naju toliko boljše," reče Jim. "To se pravi, če bova mogla uti. Potem naju ne bodo mogli tako lahko izslediti."

Sam vstane, vzame izvijač in se spravi znova na delo. "Gre," reče sopihajoč in res: vijak se je nekoliko premaknil. Čez eno mi-

nuto je bil odvit. Sam pograbi prečko in potegne. Tudi Jim se obesi nanjo z vso svojo težo in tako zahrešči še zgornji vijak ter se uda; prečko sta kar z lahkoto odstranila. — Jim pomoli svojo glavo previdno skozi okno. Še je močno deževalo. Ko se ogleda naokoli, se umakne nazaj, na lico se mu bere velika zadrega.

"Kaj pa je?" vpraša Sam. "Ali ne bova mogla ven?"

"Ven bova že prišla, zakaj ne; ne vem pa, kako se bova izmuznila proč! Na obeh straneh je visok zid, ki gre dol do čeri na obali. To pa sam veš, kakšne so čeri!"

"Ali ne bi mogla priti čez zid?" vpraša Sam.

"Nemogoče! Visok je dvanaest čevljev, na vrhu pa posut s steklenimi črepinjami. Še če bi imela lestvo, bi stvar bila težka in gotovo bi naju kdo skozi okno videl!"

"Potem bova morala poskusiti pač na čerih," pravi Sam na kratko. "Do tja pa lahko prideva, ne da bi naju kdo opazil, ker je polno grmovja."

"Do robu že prideva, seveda," pritrudi Jim, "toda kaj nama to pomaga? Čeri so visoke več kot sto čevljev in po vsej svoji dolžini čisto navpične!"

"Ne!" ga Sam hitro prekine. "Tako hudo slabo pa ni. Mislim, da bova že na kak način prišla dol." Tu preneha. "Navsezadnje pa, zakaj se ti tako mudi, Jim?"

Jim ga debelo pogleda. "Zakaj? Da profesorju Thoroldu vse poveva, ne?"

"Čemu neki? Gadsden zdaj geslo pozna. Jaz bi mislil, da je bolj potrebno, ako Upton na posvariš!"

"Da, to tudi, seveda!" reče Jim nestrpno. "Ampak tudi v tem slučaju zopet naletiš na isto oviro," reče Sam; "kajti Gadsden ali pa njegov namestnik bo gotovo tvojo pošiljatev do Uptona prestregel!"

Jim zagodrnja. "Na to pa nisem mislil! Kaj nama je torej storiti?"

"Samo eno nama je mogoče, Gadsdenu pokvariva radio!"

Jim se zasuče in Sama pogleda.

"Ta stvar se lepo sliši, toda treba bo iti za to v hišo in če to poskusiva, naju gotovo zgrabijo."

"V hišo nama niti stopiti ne bo treba," reče Sam. "Radijeva napeljava gre v hišo pri sosednjem oknu. Če se nama posreči žico prerezati tako, da ne bodo mogli posredbe izslediti, potem pred nočjo ne bodo dognali, kaj ni v redu, ti pa boš lahko poslal svoje sporočilo, preden bodo poškodbo odkrili in jo popravili."

Jimu se obraz zjasni. "Izvrstno, Sam! Kar spusti me ven, da to zvižajo izvršim!"

19. Na strmi polici.

Še je močno deževalo, ko se je plazil Jim skozi okno med obema prečkama. Spustil se je na tla, stiskal se tesno k steni in se ozrl naokoli. Okna so bila vsa zaprta in ni bilo nobenega znaka, da je kdo v bližini. Natančno tako, kakor je povedal Sam, je žica do vodnica prihajala dol od velike antene in tekla skozi luknjico v loputi sosednjega okna v pritličju. Brž vzame iz žepa nož, se spravi nad žico in v nekaj trenutkih se mu posreči, da jo prežaga.

"Na, košček vrvice!" se oglasi Sam poleg njega. "Zveži oba konca skupaj, potem naj pa le slepomisiijo, dokler poškodbe ne odkrijejo."

(Dalje prih.)

PISMO IZ LJUBLJANE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Do sedaj so bili samo Hrvatje, banovci, ki so imeli svoje bane. Sedaj smo vsi. Tudi Slovenci in Srbi se homio morali zadovoljiti s svojimi bani. Tudi to bi lahko Hrvatje potolažilo in pomirilo in jim pokazalo, da smo kakor Slovenci, tako tudi Srbi pripravljeni njim na ljubo prinesiti žrtve.

4. Ta ureditev daje tudi posameznim delom države veliko avtonomijo. Tudi to je velika zmaga nad srbskim centralizmom, ki se je krčevito branil dovoliti posameznim skupinam samouprave in je hotel vse imeti v Beogradu.

Ko slavimo ta velik korak naprej v razvoju naše države Jugoslavije, pa želimo samo, da se bi v tej smeri tudi nadaljevalo, da se bi pustilo Slovencev in Hrvatov kolikor mogoče široko polje samouprave in lastnega gospodarstva na lastnih tleh, ker le tako se bodo počasi vse rane zadnjih deset let počasi zacelile in se bo začelo novo življenje bratstva in sloge med vsemi tremi narodi, ki tvorijo Jugoslavijo.

Tudi gospodarsko je nova vlada začela krepko akcijo, da se dvigne blagostanje kolikor največ mogoče. Na izseljeniški konferenci v Splitu meseca avgusta so vsi delegatje naglašali potrebo dviga domače industrije kot edino sredstvo, ki

bi omejilo naše izseljenišvo, da bi narod ostal doma. Naš delegat je takrat zaklical vladni: "Vse vaše stroge postavbe in šikaniranje izseljencev, kakor tudi vse krivične takse, s katerimi obremenjujete izhod izseljencev iz domovine, ne bodo izseljenišva omejile. Nasprotno, dosegli boste, da izseljenec gre iz domovine s kletvijo na jeziku na svojo domovino mačeho. Dajte narodu doma kruha, pa bo z veseljem ostal doma! Saj gre v tujino samo s težkim srcem in s solzo v očesu."

In res, vlada je napela vse strune, da bi dvignila narodno industrijo. In ker sama nima dovolj kapitala za tovarne in rudnike, povabila je tuj kapital v deželo. Tako poročajo časniki, da je zainteresirala zlasti ameriški kapital. Velika kompanija The Smelting and Refining Co. je te dni dobila dovoljenje, da sme iskati rude in odpreti topilnice, kjer bi jih našla. V najkrajšem času bo ta kompanija pozidala več velikih topilnic in bo zaposlala na tisoče delavcev.

Kako se bodo pa vse razmere še razvijale, bo treba počakati nekoliko. Upajmo, da se bo vse uredilo tako, da bo ljudstvo zadovoljno in bo Jugoslavija nastopila novo krepko pot svojega napredka in blagostanja.

RAZNOTEROSTI.

ČAST UNIFORME.

V nekem pariškem predmestju sta dva policista naenkrat začela klic: "Na pomoč, umoril nas bo!" Policista sta hitela v smer, od katere je prihajalo vpitje. Nenadoma sta v svoje veliko začudenje zagledala nekega delavca v boju z dvema orožnikoma v uniformi. Delavec je orožnika hudo premaknil, eden je ležal na tleh, drugi pa se je še branil in odbijal delavčeve udarce. Ta nenavadni prizor je oba policista tako ogorčil, da bi skoro privoščila tepenima tovarišema udarce in na tihem odšla. Končno sta pa le posegla vmes osvobodila sta orožnika in delavca aretirala. Pri tem sta prišli na dan dve nadaljni presenetljivi dejstva. Delavec je bil znan komunist, orožnika pa sploh nista bila prava orožnika, pač pa popolnoma pijana. Pri zaslišanju na policiji sta priznala, da sta se preoblekla v orožnika le zato, da sta se mogla udeležiti neke društvene veselice. Ko sta se nato močno nasekana vračala domov, jima je delavec zaklical: "Pijani svinji!"

Nato sta ga seveda morala priti, jati, da varujeta čast uniforme; ampak ta človek ni imel prav nobenega respekta pred oblastjo, udarjal je tako brezobzirno, kakor more to storiti le čisto nevaren sovražnik države.

Komunist je z velikim zadovoljstvom poslušal to pripovedovanje, ker je opazil, da je policijski komisar prišel v zadrego. Kot dober uradnik bi seveda rad komunistu zaprl, ampak ta je delal v silobranu, in če je dva pijana orožnika počastil s "pijano svinjno," to še ni nobeno razžaljenje državne oblasti, ker nista orožnika, pijana sta pa v resnici bila. Končno je komisar sklenil, da bo vse tri resno posvaril in nato izpustil. Komunistu je grozeče nasvetoval, naj se nikar ne spozabi nad pravimi policisti, "orožnikoma" je pa priporočil, naj se učita boksa.

"Kdor nosi uniformo, jo mora znati tudi braniti," je dejal komisar z uradno strogostjo. "Policist brez močne pesti ni pravi policist."

UTRINKI.

Patriotizem služi politikarjem kot najboljši konj, katerega jezdi do zlasti ob volitvah.

Ljubezen pride, ljubezen gre; samoljubezen pa navadno visi vedno na človeku.

Prej zadovoljši otročiča v zibel, kakor marsikatero odrastle ljudi.

Bogata vdova ima navadno mnogo čestilcev, kateri pa faktno čislajo le njen kapital.

Matuzala je živel, kakor pravijo 969 let, kljub temu, da so bili v njegovih časih zdravniki redka prikazen.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Farne šole in ječe.

(Konec)

Ali morda res g. Molek ne ve, kaj je za veronukom in moralo? Pred kratkim je zapisal baje on sam ali vsaj citiral: "Delavec mora znanje prevzeti prostovoljno, ker nihče mu znanja ne more vsiliti." Pri znanju je torej odvisno od proste volje človeka, če si znanje pridobi ali si ga ne pridobi, in pri morali, etiki, ko pride prav vse samole na voljo, naj bi se ta volja nekako popolnoma izločila, ker očividno g. Molek zahteva od veronauka, da bi moral, ako bi bil kaj vreden, odstraniti vse ječe?"

Tudi Molek sam je pohajal v šolo z veronaukom. Ali more reči, da bi se bil ječe ubranil, ko bi ne bilo take šole? Ako trdi tako, naj trdi, ampak vsaj neštevilni so, ki so se ječe izognili le, ker so imeli veronauk v šoli.

In ko gre za župnijske šole, je treba zelo pazljivo poudariti dejstvo, da niti znanje morale iz veronauka ne zadostuje v vsakem slučaju, ko je pač ravnanje po nauku ali morali, torej moralnost, odvisna od volje, proste volje, in ta volja potrebuje gotovega vezbanja, treniranja, in verska šola daje vsaj priliko za tako treniranje. Ampak zopet je treba poudariti in odkrito pripoznati, da niti vezbanje samo na sebi ne more dati moralnosti, ravnanja po morali, ker je glavni činitelj zopet — volja. "Ne delam, kar hočem, delam pa, češar nočem," pravi v ti zadevi apostol.

S kakim zafrkljivim "Saj res!" in s kakim pokazavanjem na Španijo... se pride v ti zadevi kvečemu v prvo klop, pravzaprav za — duri.

Vrlo zanimivo.

V Zagrebu je umrl dr. Hinkov. Mož je igral znatno vlogo med brati Hrvati. Vrlo zanimiv slučaj je ta mož, ker nam jasno kaže, da more kdo zelo zaiti pri svojih nazorih, a najde resnico, ako jo iskreno in odkrito išče. Dr. Hinkovič je bil židovskega pokolenja, rojen v Vinici, in je njegovo pravo ime Heinrich Moses. Dal se je krstiti, pa se za krščanstvo ni dosti zmenil, postal prostozidar, svobodni-sele, spiritist... končno pa je spoznal resničnost katoliškega prepričanja in umrl kot katoličan, previden s svetimi zakramenti.

V politiki je vsaj deloma igral veliko vlogo med Hrvati, a nikoli ni se podal na torišče kakage brezmišelnega demagošta, ako je kot mož izrednih duševnih zmognosti spoznal napačno smer. Raje se je odtegnil in ostal v ozadju.

Po stališču političnega in svetovnega naziranja se dr. Hinkovič v hrvaškega časopisja zelo različno ocenjuje. Pač povsem umevno. Kakor po Schillerju o Wallensteinu, se lahko tudi o dr. Hinkoviču trdi: "Im Zanke der Parteien schwankt sein Bild in der Vergangenheit". Kot značaj je čist in odkrit.

Dr. Hinkovič je bil po rodu Žid, ne Hrvat. Med Hrvati pripada zelo velik del inteligence Židom. Zdi se mi, da je v tem iskati vir in razlog za marsikatero homatijo, kakršnih imajo bratje Hrvati le preveč. Tudi dr. Hinkovič vilo močno vindičirajo za — hrvatstvo, da je bil velik Hrvat, da "krv i rasa nijesu bitno za velikog nacionalnoga borca". To je morda umevno pač iz židovskega stališča, iz hrvaškega pa bo prej kvarljivo. Židje so predvsem kozmopoliti, prilagodijo

se pa tudi narodnim razmeram kjer živijo. Imamo Žide, Čehe, Žide Nemce, Žide Ruse in Žide Hrvatse... Z malimi izjemami pride Žid v narodnem pomenu v veljavo morda le kot Žid—Nemec, predvsem vsaj pred vojno v slovanskih deželah, ker tam je bil vsepovsod najmočnejši činitelj nemškega elementa in nemških preponderanc. Nemške šole v slovanskih mestih stare Avstrije so bile v resnici večinoma — židovske. V tem je bila huda rana za slovanstvo.

Pri sedanjih narodnih slovanskih državah se je morda obrnilo v marsičem na bolje, a Žid ostane navadno vedno Žid v prvi vrsti. Za Rusijo je stališče Židov pri sedanjih razmerah naravnost usodepolno, ker skoroda vsi prominentni "Rusi" so — Židje, in delujejo kot Židje, dasi si pred svetom odevajo ime — Rusov. V Ameriki — Rusi.

V Jugoslaviji so, kakor kaže slučaj dr. Hinkoviča, v ospredju le med Hrvati, ker Srb je za Žida pretrd, in Slovenci skoroda Židov nismo poznali do ujedinenja.

Na ostalem Balkanu pa je malo drugače. Nedavno od tega sem nekaj zapisal o strmljenju upostaviti na Balkanu proste balkanske republike. Za tem stremljenjem stoji društvo "Freie Balkan," in za tem društvom stoji balkansko židovstvo, nikakor pa ne morda kakli balkanski narodi, ki so vsepovsod v večini.

Židje seve bodo pisali, da "krv i rasa nijesu bitno," ampak pravim in pristnim slovanskim Hrvatom bi nič ne škodovalo, ako bi bili glede židovskega elementa malo bolj oprezn, in bi se držali pravega, ne morda židovskega hrvatstva.

Previdno, previdno.

V polemiki za gospodo okoli "Novog Svijeta" in g. Grškovičem čitam: "Pokojni je Hinkovič imao više filozofskog i bogoslovnog znanja u malom prstu, nego naši ovdiješnji 'prosvetasi' okrog 'Novog Svijeta' u glavi."

Previdnosti je treba. Kakor se pač vzame. Filozofskega znanja je imel dr. Hinkovič morda res mnogo, ampak sam prizna: "Prošao sam vse filozofske sisteme, ali priznajem, da me nijesu zadovoljili..." Obilnost filozofičnega znanja je nekaj, a edinega pomena je samo le kvaliteta tega znanja, pravo pojmovanje končna resnica, ker očitno zmotni filozofični sistemi niso zadovoljili dr. Hinkoviča, zadovoljila ga je le resnica, ki jo je končno našel. V tem je lahko značilen mnenje tekel za razne "prosvetajetaše," da namreč kako obilno znanje nikakor ne zadostuje, pač pa le pravilno filozofsko znanje, in polemika bi se morala opreti na pravilnost pojmovanja o življenju in filozofiji, nikakor pa ne na obilnost.

Ere niti zlim duhovom ne manjka, ampak tresejo se. Kakim prosvetajšem manjka pogostoma prav vsega.

POPRAVEK.

V naznanilu in zahvali za pokojnim Louisom Sardoč, ki je bilo objavljeno v zadnji številki, se je urinila neljuba pomota, da je izostalo ime Miss Mary Pirc izmed imen darovalcev vencev in cvetlic, kar naj bo s tem blagohotno popravljeno.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

VELIKO ŠTEVILO POTNIKOV,

ki so bili tekom tega leta odpremljeni od nas v Evropo, dokazuje našo točno in zadovoljivo postrežbo.

Že zdaj sprejemamo priglasbe za bodoči božični izlet v staro domovino. MI PRODAJAMO ŠIFKARTE VSEH PAROBRODSKIH KOMPANIJ.

Mi izdelujemo afidavite, prošnje za deklaracijo o zakonitem prihodu semkaj, prošnje za potne liste in za dovoljenje za povratek v Ameriko; pooblastitve in tako dalje.

PREPRIČAJTE SE O TEM,

kako je pripravno pošiljati denar z našim posredovanjem.

RAZEN V NAŠO DOMOVINO POŠILJAMO DENAR TUDI V VSE OSTALE DELE CIVILIZIRANEGA SVETA — PO POŠTI IN BRZOKO — V TUJI VALUTI IN V DOLARJIH. HITRA POSTREŽBA; NIZKE CENE.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Električni gladilnik

Zelo praktičen in priljubljen gospodinjam. Večina ga rabi že danes.

V ZALOGI IMAMO GLADILNIKE OD

\$2.50 DO \$7.95

Pridite in izberite si ga!

A.M.KAPSA

VELETRGOVINA
S ŽELEZNINO.2000-2006 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

Phone: Canal 1614

